

OBH

A MEGÚJULÓ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI KÖNYVTÁRI RENDSZER

együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal IV. –
Mesterséges intelligencia és a jogi hivatás

▶ **ÁSVÁNYI ILONA**
EKE elnök

Az Országos Bírósági Hivatal, Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete (MKE) Jogi Szekciója közös szervezésében 2020. szeptember 30-án – immár negyedik¹ alkalommal – rendezték meg **A megújuló Országos Bírósági Könyvtári Rendszer: együttműködés a hazai szakkönyvtári hálózattal** című konferenciát, melynek alcíme idén a **Mesterséges intelligencia és a jogi hivatás** volt.

A 2017-ben elindított és azóta évente megszervezett program célja, hogy a bírósági könyvtárak szolgáltatásai- ból, fejlesztéseiből, eredményeiből kiindulva megvitassa a szakkönyvtárakban folyó munka kérdéseit, feltérképezze és megismertesse az új hazai és nemzetközi fejlesztéseket, trendeket. Mindezt a hatékonyabb könyvtári munka érdekében kívánja tenni; hogy eredményesebb legyen a könyvtárhasználók igényeinek a teljesítése, vagyis hogy a könyvtárak olyan minőségi szolgáltatásokat nyújtsanak, amelyek megfelelnek a nemzetközi és a hazai szakmai elvárásoknak.

Bár első látásra úgy tűnik, hogy a konferencia célcsoportja a „jogi” könyvtárak, a szervezők évről évre olyan kérdéseket vetnek fel, melyek a szakkönyvtárakat a „szak”-tól

¹ Az I. konferencia, 2017. szeptember 13-án, a 2016 januárjában elindított, az Országos Bírósági Könyvtári Rendszer stratégiai fejlesztési programja keretében valósult meg. ▶
II. konferencia: 2018. szeptember 10. ▶
III. konferencia: 2019. szeptember 30. ▶

függetlenül érintik, érdekelhetik: a múlt értékeinek megőrzése és feltárása, digitalizálás, intelligens technikai eszközök használata, a képi információ térnyerése, a tudáshoz, adatokhoz való hozzáférés vagy épp az idei téma, a mesterséges intelligencia.

Az idei konferencia – a járványhelyzetre való tekintettel – online valósult meg.

Kiváló dicséret illeti meg a szervezőket: **dr. Füzes Barnabást**, az MKE Jogi Szekció vezetőségi tagját, **dr. Urai-Tóth Évát**, az MKE Jogi Szekció elnökét, **dr. Sándor Viktóriát**, bírósági koordinátort, valamint a Pécsi Tudományegyetem munkatársait, akik a technikai feltételeket biztosították.

Nem kisebb dicséretre szolgált rá **Gerencsér Judit**, az OSZK általános főigazgató-helyettese, aki a tőle megszokott közvetlenséggel és profizmussal vezette a programot. Az izgalom, amelyről az online konferenciával kapcsolatban szólt bevezetőjében, hogy tudniillik ilyen még nem szerveztek, egyáltalán nem érződött, inkább a nyitottság volt tapasztalható a korszerű megoldásokkal és technikai újdonságokkal szemben.

Az online találkozó előadóit és résztvevőit – mintegy 60 érdeklődő – **dr. Hornyák Szabolcs**, az Országos Bírósági Hivatal Magyar Igazságügyi Akadémia igazgatója köszöntötte. Üdvözlését azzal a megállapítással kezdte, hogy a mesterséges intelligencia sokakat lenyűgöz, másokat félelemmel tölt el. Az okos eszközöknek és okos megoldásoknak értékmentő szerepük, nagy jelentőségük van, de a számítógépek nem uralkodhatnak rajtunk; az embert, a humán tényezőt figyelmen kívül hagyni nem lehet. Ez utóbbi gondolatot erősítették meg az előadók, akik közül – bár mindannyian jogi szakemberek voltak és jogi kérdéseket feszegettek a mesterséges intelligencia kapcsán – többen

utaltak a könyvtár és a könyvtáros jelentős szerepére a jogi-bíróági háttérmunkában.

Az előadók és előadások – egy-egy gondolatot kiemelve az elhangzottakból – a következők voltak: **Dr. habil. Udvardy Sándor** egyetemi docens, a Károli Gáspár Református Egyetem Polgári Eljárásjogi Tanszékének vezetője: **Az eljárásjog automatizálásának aktuális kérdései** című előadásában arról szólt, hogy a jog maga automatizál azzal, hogy szabályoz.

Dr. Péter Zoltán János, az Országos Bíróügyi Hivatal EEF főosztályvezetője, informatikáért és elektronikus eljárásokért felelős elnöki biztos: **Mesterséges intelligencia és a bíró avagy a digitális bíróság** című előadását azzal indította, hogy a mesterséges intelligencia nem cél, hanem hatékonyság növelésére szolgáló eszköz. Megfogalmazta azt az aggodalmát is, hogy ha keresőmotorok veszik át az ember helyét, akkor túlságosan specializálttá válik a keresés, és ezzel együtt irányított lesz az érdeklődés is.

Dr. Palkó Tamás, a Zalaegerszegi Járásbíróság bírója: **A mesterséges intelligencia és a bűnüldözés** címmel áttekintette a mesterséges intelligencia kutatása történetét, majd az erőszakos bűnözés elemzésének módszereiről, mint profilelemzés, közösségi hálózat elemzése, hamis bejelentések kiszűrése, kép- és videoelemzés stb. beszélt.

Dr. Zódi Zsolt, a Nemzeti Közszerződési Egyetem tudományos főmunkatársa: **A mesterséges intelligencia hatása a jogi szakmára** című előadásában a kereső-, elemző- és predikációs rendszerekről szólt a klasszikus jogász feladatokkal – jogi forráskutatás, felkészülés, okiratok, szerződések elemzése, okiratszerkesztés, irodamenedzsment – kapcsolatban. Az előadásra reagálva **Gerencsér Judit** megjegyezte, hogy a tapasztalat szerint a nemzetközi gyakorlatban

felértékelődött a jogi könyvtárosok szerepe; az ügyvédi irodákban könyvtárosok kezelik a mesterséges intelligencia-rendszereket, éppen ezért fontos ismerni ezeket.

Dr. Fülöp Anna, a Wolters Kluwer Hungary Kft. jogi szerkesztője: *Mesterséges intelligencia és a bíró, avagy a jövő: online bíróságok, szoftver „bíró” és más külföldi megoldások* címmel a virtuális, digitális, online és táv-bíróságokról szolt, nemzetközi kitekintéssel.

Dr. Futó Iván, kandidátus, a Budapesti Corvinus Egyetem címzetes egyetemi tanára: *Szakértői rendszerek alkalmazása a közigazgatásban* címmel a szakértői rendszerekről mint a mesterséges intelligencia egy ágáról beszélt.

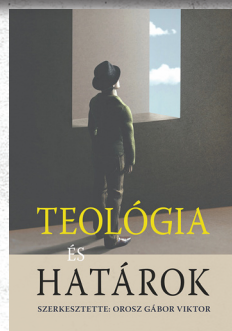
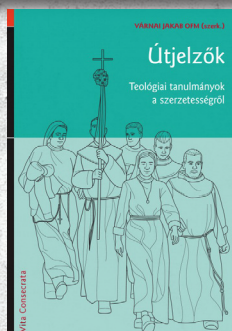
Dr. Parti Tamás, a Latin Közjegyzői Unió Európai Szervezete (CNUE) Futurológiai Fórumának alapítója és elnöke, a Magyar Közjegyzői Kamara Adatkutató Alintézetének vezetője, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyettese: *„MI” kívül – belül a joggyakorlat lövészárkaiból nézve* című előadását azzal indította, hogy a tapasztalat szerint a mesterséges intelligencia (MI) definícióját mindenki a saját szakterülete szempontjából fogalmazza meg. A fogalom furcsa, mert az intelligencia egyféle „humán”, az emberre jellemző tartalommal bír, míg a mesterséges jelző inkább „technológiára–technikára” utal.

A mesterséges intelligencia tartalmát szinte mindegyik előadó megfogalmazta. Közben olyan, a könyvtárosok, de bármilyen foglalkozású emberek számára is fontos fogalmak is tisztázódtak, mint *elektronizálás, automatizálás, big data alapú, gépi tanulás, neurális hálózati rendszerek, keresőrendszerek, keresőmotorok, szakértői rendszerek, irányított érdeklődés...*

Az utolsó előadás után Gerencsér Judit azzal a kérdéssel fordult az előadókhöz, hogy mint jogi szakemberek milyen

üzenetet, tanácsokat fogalmaz-
nának meg a könyvtárosoknak.
Az előadók egyféle köszönetként
és dicséretként azt kérték, hogy
maradjon meg a könyvtáros-
kollégák kedvessége, segítők-
észkesége, amit folyamatosan
tapasztalhatnak. Tanácsként pe-
dig azt adták, hogy nagy tömeg-
ben törekedjenek a digitalizálás-
ra, adatbázisok létrehozására,
mert a mesterséges intelligencia
mint jelenség és eszköz csak így
szolgálja a javunkat, segíti a mun-
kánkat, életünket. ►

KÖNYVAJÁNLÓ

szerk. Várnai Jakab OFM
**Útjelzők : Teológiai
tanulmányok a szerzetességről**

L'Harmattan Kiadó, Sapientia
Szerzetesi Hittudományi Főiskola,
Budapest, 2020.

szerk. Órosz Gábor Viktor
**Teológia és határok : az
Evangélikus Hittudományi Egyetem
oktatóinak tanulmánykötete**

Evangélikus Hittudományi Egyetem,
Luther Kiadó, Budapest, 2020.